

5003 25/4 19: 2. Beh. af F. t. L. om Oprettelse af et Pressebureau under Udenrigsministeriet. 5004

fødte Gesandters Tid er forbi — de fødte Udenrigsministres vistnok ogsaa —, og det er da rimeligt, at Udenrigsministeriet søger efter saadanne Steder, om jeg saa maa sige, hvor man kunde vente at finde egnede Emner, og blandt disse Steder kan jeg særdeles godt tænke mig, at Pressen vil være. Men idet man ansætter en af Pressebureauets Mænd i en saadan Stilling, maa han naturligvis være løst fra Pressebureauet; han kan senere saa gaa tilbage til Pressebureauet, men saa maa han løses fra Udenrigsministeriet i almindelig Forstand. Man vilde derved opnaa, at han fik et Begreb om det Arbejde, Udenrigsministeriet udfører paa de forskellige Pladser og i de forskellige Stillinger, og med hvilket han til en vis Grad skal arbejde Haand i Haand. Han vilde ogsaa derved komme til at kende de danske Befolkninger rundt om i Verden, hvilket tillige vilde være af meget stor Betydning for Pressebureauets Virksomhed. Man faar nemlig ved at læse de Aktstykker, som er forelagte os, undertiden den Opfattelse, at de vedkommende tror, der ikke eksisterer nogen anden Kundskabskilde i Verden, heller ikke om disse Forhold, end netop Pressen, men det er jo en Misforstaaelse.

Der er en af de Udtalelser, jeg tænker paa, der ogsaa viser en Misforstaaelse med Hensyn til Opfattelsen af de danske Befolkninger, der lever oversøisk, og som kunde have og burde have en saa overordentlig stor Betydning for Hjemlandet. Det hedder et Sted i en Skrivelse: „Medens jeg maa stille mig skeptisk overfor Nyttens af at sende dansk Litteratur til de danske i Udlandet, tror jeg paa Nyttens af, at vi gør vor Pligt og søger at holde den store Verden, hvor Danske lever, saaledes underrettet om Danmark, at de altid kan føle det som en Ære at regne sig til den danske Folkestamme.“ I dette sidste er jeg naturligvis fuldstændig enig med Forfatteren, medens jeg derimod er ganske uenig med ham i det første, hvor han udtaler, at han maa stille sig skeptisk overfor Nyttens af at sende dansk Litteratur til de Danske i Udlandet. Maa jeg for at klargøre Forskellen i vor Opfattelse tildele mig at meddele en lille Oplevelse. Jeg var til Stede ved et af de dansk-amerikanske Møder, der afholdes her. Det

var ovre paa Krabbesholm. Der var for det første den betydelige Samling af danske Landbrugere, der er bosatte oversøisk, og for hvilke disse Møder i Hovedsagen er beregnede. Disse Møder har en vis højskoleagtig Karakter, som netop svarer til det Milieu, disse danske Kolonister repræsenterer, og der blev holdt en hel Række fortræffelige Foredrag, der som altid blev paahørt med den største Opmærksomhed og Interesse af den tilstedeværende dansk-amerikanske og danske Forsamling. Men ved dette Møde var der af en eller anden Grund tillige mødt en hel Del fremragende dansk-amerikanske Byfolk, nogle af de Folk, hvis Navne vi kender særdeles godt herhjemme. Om Aftenen kom jeg ind paa Hotellet i den nærliggende By, hvor disse Mænd sad forsamlede omkring et stort Bord og var i en interessant og højroset Diskussion om, hvad der var foregaaet paa Mødet. Da jeg viste mig, kaldte de mig hen til Bordet, og i Munden paa hinanden raabte de til mig, om jeg nu ikke vilde være saa god at forklare dem, hvad Meningen var med saadanne Møder, og først og fremmest, om jeg troede, at nogen af Tilhørerne havde forstaaet et levende Suk af det, som var blevet foredraget; thi alle de, der sad her omkring Bordet, var fuldstændig paa det rene med, at man kunde ligesaa gerne have talt Kinesisk for dem. Dertil maatte jeg naturligvis svare dem, at jeg var ganske overbevist om, at alle Tilhørerne havde forstaaet alt og med den største Interesse havde paahørt alt, og naar de Herrer havde iagttaget Tilhørerkredsen, kunde det, jeg her fortalte, heller ikke være noget nyt for dem, det maatte de have kunnet læse ud af Ansigterne, det maatte de have kunnet se af den Bevægelse, der gav sig et tydeligt Udslag hos mange af Tilhørerne ved det, der blev foredraget. Men, sagde jeg, det ligger ganske simpelt i, at de Herrer tror, De kender Dansk-Amerikanerne, men det gør De aldeles ikke, De kender nogle tidligere Danske, der lever i Chicago eller en anden Storby, et Element, som kun har Betydning for os i Forhold til de ganske enkelte fremragende Folk, som det afsætter derovre, men ikke i sin store Masse, hvorimod det, som har Betydning eller kunde have Betydning for os, er